

საქართველოს მუშათა და გლეხთა შთავაზონის

კანონთა

და განკარგულებათა
პრებული

1924 წ.

Собрание

— Узаконений и
Распоряжений —

РАБОЧЕ-КРЕСТ. ПРАВИТ. ГРУЗИИ

1924 г.

1924 წ.
დეკემბ. 31

№ 3-4 *

ნაწ. პირველი

31 декабря
1924 г.

№ 3-4 *

Отд. ПЕРВЫЙ

შიხასიათი:

СОДЕРЖАНИЕ:

7. დადგენილება № 103 ც. ა. კ. „სამართლის წყობილების დებულების მე-III კარის ზოგიერთი მუხლის შეცვლის შესახებ“.
8. დადგენილება № 104 ც. ა. კ. „სასტიკი იზოლაციით თავისუფლების აღკვეთის შესახებ“.
9. დადგენილება № 105 ც. ა. კ. „სისხლის სამართლის კოდექსის 35 მუხლის დამატების შესახებ“.
10. დადგენილება № 106 ც. ა. კ. „საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა, აფხაზეთის მოკავშირე რესპუბლიკისა, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე შრომისა, სამუშაო დროისა და ხელფასის აღნუსხვის შესახებ“.
11. დადგენილება № 107 ც. ა. კ. „დასახლებული ადგილების ქალაქად გამოცხადების წესის შესახებ“.
12. დადგენილება № 108 ც. ა. კ. „საქართველო ტყეების დებულების დამტკიცებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ“ (დებულებითურთ).
13. დადგენილება № 109 ც. ა. კ. „თამბაქოს ვაჭრობის წესების დარღვევასთან ბრძოლის ღონისძიების შესახებ“.
14. დადგენილება № 110 ც. ა. კ. „იმ საკანონმდებლო აქტების შესახებ, რაც ქართველ ხალხს მიწის კოდექსის სამოქმედოდ შემოღების გამო“.
15. დეკრეტი ც. ა. კ. „პეითალმანი ქონებისა და იმ ქონების შესახებ, რაც სახელმწიფოზე შემკვიდრეობის წესით

7. Постановление № 103 ВЦИК'а. «Об изменении некоторых статей III раздела Положения о Судостроительстве».
8. Постановление № 104 ВЦИК'а. «О лишении свободы со строгой изоляцией».
9. Постановление № 105 ВЦИК'а. «О дополнении ст. 35 Уголовного Кодекса».
10. Постановление № 106 ВЦИК'а. «Об учете труда, рабочего времени и заработной платы на территории ССР Грузии, Союзной ССР Абхазии, Автономной Республики Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии».
11. Постановление № 107 ВЦИК'а. «О порядке переименования населенных мест в города».
12. Постановление № 108 ВЦИК'а. «Об утверждении и введении в действие Положения о курортных лесах» (с положением).
13. Постановление № 109 ВЦИК'а. «О мерах борьбы с нарушениями правил торговли табаком».
14. Постановление № 110 ВЦИК'а. «О законодательных актах, теряющих силу со введением в действие Земельного Кодекса».
15. Декрет ВЦИК'а. «Об имуществе выморочном и переходящем к государству в порядке наследственного права и об оценке городских имуществ».

* ამ ნომერში მოთავსებულია 1924 წ. აგვისტოს და სექტემბრის თვეების საკანონმდებლო აქტები.

* В этом номере помещены законодательные акты за август и сентябрь месяцы 1924 г.

გადადის, და აგრეთვე ქალაქში მდებარე კონების შეუსახვის შესახებ.

16. დეკრეტი ს. კ. ს. „ნაციონალიზაციით, მუნიციპალიზაციით და რეკვიზიციით ჩაპორთმეული კონების სარგებლობის წესის შესახებ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1923 წ. ივნისის 11-ს თარიღით გამოცემული დეკრეტის შეცვლისათვის“.

17. დადგენილება № 29 ს. კ. ს. „სახელმწიფო და საზოგადოებრივ წიგნსაცავ-სამკითხველოთა კუთვნილ წიგნების გაყიდვის აკრძალვის შესახებ“.

18. დადგენილება № 30 ს. კ. ს. „იმ აქტების დამტკიცების წესის შესახებ, რაც უკვე ქმნილია უმცირეს სახალხო ნოტარიუსთან, ხოლო არ დამტკიცებულა სახელმწიფო ნოტარიატის დებულების სამოქმედოდ შემოღების დღემდე“.

19. დადგენილება № 31 ს. კ. ს. „სააღმწებლო-სატეხნიკო კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ გამოცემული დადგენილებისა და თვით დებულების ზოგიერთი მუხლის შეცვლისათვის“.

20. დადგენილება № 32 ს. კ. ს. „ინვალიდთა დახმარების ფონდის გასაძლიერებლად საქველმოქმედო მარკების გამოშვების შესახებ“.

16. Декрет СНК. «Об изменении декрета Совета Народных Комиссаров ССР Грузии 11 июня 1923 года в порядке пользования имуществом, отчужденным путем национализации, муниципализации и реквизиции».

17. Постановление № 29 СНК. «О воспрещении продажи книг, составляющих собственность государственных и общественных библиотек-читален».

18. Постановление № 30 СНК. «О порядке утверждения актов, совершенных у младших народных нотариусов, но не получивших утверждения ко дню введения в действие положения о Государственном Нотариате».

19. Постановление № 31 СНК. «Об изменении некоторых статей постановления об утверждении положения о Строительно-Техническом Комитете и самого положения».

20. Постановление № 32 СНК. «О выпуске благотворительных марок на усиление фонда помощи инвалидам».

*უპრატო საუკუთაგან ნბც რსსრ
ომ 16/VII-601. წგ. 18.*

7. დადგენილება № 103

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სასამართლოს წყობილების დებულების მე-III კარის ზოგიერთი მუხლის შეცვლის შესახებ

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სასამართლოს წყობილების დებულების მე-III კარის (მე-12 თავი—სახელმწიფო პროკურატურა) 83, 84 და 86 მუხლი შეიცვალოს შემდგენიარად:

მუხ. 83. პროკურატურის სათავეში დგას რესპუბლიკის პროკურორი—იუსტიციის სახალხო კომისარია.

რესპუბლიკის პროკურორის უშუალოდ ემორჩილება საპროკურატურო განყოფი-

7. Постановление № 103

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменении некоторых статей III раздела Положения о Судостроительстве.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Ст. ст. 83, 84 и 86 главы XII раздела III «О Государственной Прокуратуре» Положения о Судостроительстве ССРГ изложить следующим образом:

Ст. 83. Во главе Прокуратуры, в качестве Прокурора Республики, стоит Народный Комиссар Юстиции.

В непосредственном подчинении Прокурора Республики находится входящий в состав Народного Комисариата Юстиции и возглавляемый Старшим Помощником Прокурора

10-01-01

ლება, რომელიც შედის იუსტიციის სახალხო კომისარიატში და საერთოდ განაგებს რესპუბლიკის პროკურატურას. საპროკურორო განყოფილებას მეთაურობს რესპუბლიკის პროკურორის უფროსი თანაშემწე.

შენიშვნა. საპროკურორო განყოფილების ფუნქციები განსაზღვრულია იუსტიციის სახალხო კომისარიატის დებულებით.

მუხ. 84. საქართველოს სოც. საბჭო-რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს პროკურორის მოვალეობის უშუალო აღსრულება დაეკისრება რესპუბლიკის პროკურორის უმცროს თანაშემწეს. რესპუბლიკის პროკურორის თანაშემწეებს (უფროსს და უმცროსს), რესპუბლიკის პროკურორის წარდგენით, დამტკიცებს და უკან გაიწვევს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი.

მუხ. 85. ოლქის სასამართლოს და სამხედრო ტრიბუნალის პროკურორის მოვალეობის აღსრულება დაეკისრებათ აღმთავლეთ საქართველოს პროკურორს, დასავლეთ საქართველოს პროკურორს და სამხედრო ტრიბუნალის პროკურორს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი პ. ხაბაშვილი.

1924 წ. აგვისტოს 11.

ტფილისი — სასახლე

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ № 188 №-ში 1924 წ. აგვისტოს 20.

Республики Отдел Прокуратуры, на который возлагается общее заведывание всей Прокуратурой Республики.
Примечание. Функции Прокуратуры определяются положением о Народном Комиссариате Юстиции.

Ст. 84. Непосредственное выполнение обязанностей Прокурора Верховного Суда ССРГ возлагается на младшего Помощника Прокурора Республики. Помощники (старший и младший) Прокурора Республики утверждаются и отзываются Президиумом ВЦИК по представлению Прокурора Республики.

Ст. 86. Выполнение обязанностей Прокуроров Областных Судов и Военного Трибунала возлагается на Прокурора Восточной Грузии, Прокурора Западной Грузии и Прокурора Военного Трибунала.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов М. Цхакая.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов П. Сабашвили.

1924 г. августа 11.

Тифлис — Дворец.

Распубликовано в газ. «Коммунист» № 188 от 20 августа 1924 г.

8. დადგენილება № 104

ს/ს 28/X 85 მოგ. 6

8. Костакובление № 104

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О лишения свободы со строгой изоляцией.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет постановляет:

სახსტიკი იზოლაციით თავისუფლებს აღკვეთის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. ვიდრე მოეწყობოდეს სპეციალური დანიშნულების იზოლატორები, რომელთა მიზანია ისეთი პირობების შექმნა,

1. Впредь до введения изоляторов специального назначения, имеющих целью создание обстановки и условий, благоприятствующих изоляции наиболее социально-опасных заклю-

რაც ხელს შეუწყობს სოციალურად უსა-
შიშროეს პატიმართა იზოლაციას,— შე-
მოღებულ იქნეს საქართველოს სოც. საბჭ.
რესპუბლიკის საპატიმროებში განსაკუთ-
რებული წესი იმ პატიმართა პერსონალის-
თვის, ვისაც მიესაჯა თავისუფლების
აღკვეთა სასტიკი იზოლაციით.

2. სასტიკი იზოლაცია გამოიხატება
შემდეგში:

ა) მსჯავრდადებული არავითარ შემ-
თხვევაში არ უნდა იყოს ვაყენილი სა-
მუშაოზე საპატიმროს გარეთ;

ბ) მას არავითარი შევსება არ მიე-
ცემა და არც იმის მივლინება შეიძლება
საღმდეგ;

გ) მას შეუძლიან თვეში ერთხელ ვაგ-
ზაენოს და მიიღოს წერილი; ხოლო
განსაკუთრებულ რამ შემთხვევაში, საპა-
ტიმროს უფროსის ნებართვით, შეიძლება
მას უფლება მიეცეს იჭონოს მიწერ-მო-
წერა საერთო წესისამებრ;

დ) მისი პირადი ნაბეა არ შეიძლება.

3. სასტიკი იზოლაციაში მყოფი პატი-
მარი, რომელიც დაჯარიმებულთა რიგში
ითვლება, მთელი იმ დროს განმავლო-
ბაში, ვიდრე იგი ამ რიგში იქნება, მოკ-
ლებულია მიწერ-მოწერისა და ნახვის
უფლებას.

4. დანარჩენ შემთხვევაში სასტიკი იზო-
ლაციაში მყოფი პატიმარზე ვაერცელდება
ყველა ის დადგენილება და დებულება,
რაც კი შეეება საერთო საპატიმრო
აღკვლებს.

5. სასტიკი იზოლაციაში მყოფი პატი-
მარი შეიძლება განმანაწილებულმა კო-
მისიამ, საპატიმროს ადმინისტრაციის
თხოვნით, გაანთავისუფლოს სასტიკი
იზოლაციისგან, იმ შემთხვევაში, უკეთუ
იგი ვაათაყებს გამოსაცდელთა რიგში
ყოფნისათვის დაწესებულ ვადას, რის
შემდეგაც იგი საპატიმროს ადმინისტრა-
ციის მიერ ვადაყვანილ უნდა იქნეს ვა-
სწორების ვაზე დამდგარ პატიმართა
რიგში.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა
ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-
ტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია**.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა
ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-
ტის მდივანი **პ. საბაშვილი**.

1924 წ. აგვისტოს 11.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია ვახ. კომუნისტის*
შე-188 №-ში 1924 წ. აგვისტოს 20.

ченных, для приговоренных к строгой
изоляции в местах лишения свободы
ССРГ установить особый порядок их
содержания.

2. Строгая изоляция выражается в
следующем:

а) приговоренные к лишению свобо-
ды со строгой изоляцией на работах
вне территории мест заключения или
в коем случае не выводятся;

б) никакие отпуска и командировки
им не разрешаются;

в) правом переписки они пользует-
ся один раз в месяц, но в исключи-
тельных случаях, с разрешения на-
чальника места заключения, пере-
писка может быть им предоставлена
на общем основании;

г) правом личного свидания они не
пользуются.

3. Заключение со строгой изоля-
цией, состоящие в разряде штраф-
ных, в течение всего времени нахо-
ждения в этом разряде, лишаются
права переписки и свидания.

4. Во всем остальном к заключен-
ным со строгой изоляцией применя-
ются общие постановления, поло-
жения об общих местах заключения.

5. С заключенных со строгой изоля-
цией, по отбытии ими установленного
срока пребывания в разряде испыту-
емых, постановлением Распределитель-
ной Комиссии по ходатайству, воз-
бужденному администрацией места
заключения, строгая изоляция может
быть снята, после чего администра-
ция места заключения заключенный
переводится в разряд исправляющих-
ся.

Председатель Всегрузинского Цен-
трального Исполнительного Комитета
Советов **М. Цхакая**.

Секретарь Всегрузинского Цен-
трального Исполнительного Комитета
Советов **П. Сабашвили**.

1924 г. августа 11.

Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. «Коммунист» № 189
от 20 августа 1924 г.

9. დადგენილება № 105

ბრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

სისხლის სამართლის კოდექსის 35 მუხლის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

სისხლის სამართლის კოდექსის 35 მუხლს დაემატოს შემდეგი წინაშეა: „სასჯელის მოხდის წესი იმ პატიმრისათვის, რომელსაც მისჯილი აქვს თავისუფლების აღკვეთა სასტიკი იზოლაციით, აგრეთვე ამ იზოლაციის ვადა განისაზღვრება განსაკუთრებულ დადგენილებით.“

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდიანი მ. ხაბაშვილი.

1924 წ. აგვისტოს 11.
ტფილისი—სასახლე.

10. დადგენილება № 106.

ბრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა, აფხაზეთის მოკავშირე რესპუბლიკისა, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე შრომისა, სამუშაო დროისა და ხელფასის აღნუსხვის შესახებ.

შრომისა, სამუშაო დროისა და ხელფასის აღნუსხვისათვის სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა, აფხაზეთის მოკავშირე რესპუბლიკისა, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე არსებული ყველა სახელმწიფო, საიჯარო, კოოპერატიული და კერძო სამრეწველო საწარმო ვალდებულია წარუდგინოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შრომის სტატისტიკის ბიუროს ყოველთვიური ანგარიში შრომისა და ხელფასის საანგარიშო ბარათების მიხედვით, იმ ფორ-

9. Постанова № 105

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О доведении ст. 35 Уголовного Кодекса.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Ст. 35-ую Уголовного Кодекса дополнить следующим примечанием: «Порядок отбывания наказания заключенными, приговоренными к лишению свободы со строгой изоляцией, и срок применения к ним строгой изоляции определяется особым постановлением».

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов М. Цхакая.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов П. Сабашвили.

1924 г. августа 11.
Тифлис—Дворец.

10. Постанова № 106

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об учете труда, рабочего времени и заработной платы на территории С.С.Р. Грузии, Союзной С.С.Р. Абхазии, Автономной Республ. Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии

В целях учета труда, рабочего времени и заработной платы Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Все государственные, арендные, кооперативные и частные промышленные предприятия, находящиеся на территории ССР Грузии, Союзной ССР Абхазии, Автономной Республики Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии, обязаны ежемесячной отчетностью перед Бюро Статистики Труда ССРГ по отчетным карточкам труда и зарплаты, по формам и в сроки, установленные во 2-м пункте настоящего постановления.

2. Все означенные в пункте 1-м промышленные предприятия с числом ра-

მით და იმ ვადაზე, რაც გათვალისწინებულია ამა დადგენილების მე-2 მუხლში.

2. პირველ მუხლში აღნიშნული ყველა სამრეწველო საწარმო, რომელშიაც ირიცხება 16 და ამაზე მეტი მუშა და მამორავებელიც აქვს ან რომელშიაც ირიცხება 30 და ამაზე მეტი მუშა, ხოლო მამორავებელი კი არ აქვს, და აგრეთვე, მუშათა რიცხვის მიუხედავად, ყველა სამთო, სამთო-საქარბნო საწარმო და ის საწარმო, რომლის პროდუქციაც აქტივით არის დაბეგვრილი, ვალდებულია წარუდგინოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შრომის სტატისტიკის ბიუროს ანგარიში ყოველთვიური სააღმსრებლო ბიუჯეტის მიხედვით: შრომისა და სამუშაო დროის სააღმსრებლო ბარათი (ფორმა № 1)—არა უგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 5 რიცხვისა, და ხელუფასის სააღმსრებლო ბარათი (ფორმა № 2)—არა უგვიანეს იმავე თვის 20 რიცხვისა.

3. აღნიშნული ტიპის ყველა სამრეწველო საწარმო ვალდებულია ყოველთვიურად აღწესდოს სამუშაო და ვალდენილი დღეები—საამისოდ მოწყობილი ტაბულებით, სადაც აღინიშნება მუშების სამუშაოზე გასვლა, მუშაობის ხანგრძლივობა, მუშების გამოსვლადებლობის მუხები; ამ ტაბულების მიხედვით შეიკება 1-ლი №-ის საანგარიშო ბარათი.

4. ყველა აღნიშნულ საწარმოს დაევალება 1-ლი და მე-2 ფორმით აღწესდეს წესიერად წარმოებისათვის იხელმძღვანელოს სტატისტიკის ბიუროს ინსტრუქციებით და დადგენილებებით.

5. შრომის ინსპექტორებს როგორც ცენტრსა, ისე ადგილობრივ დაევალებათ სათანადოდ თვალყური ადევნონ ამა დადგენილების განხორციელებას და მიიღონ შესაფერო ღონისძიება იმ სამრეწველო საწარმოს აღმინისტრაციის წინააღმდეგ, რომელიც თავს განირიღებს ამა დადგენილების აღსრულებისაგან.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია**.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **პ. საბაშვილი**.

1924 წ. აგვისტოს 11.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-193 №-ში 1924 წ. აგვისტოს 26.

бочих в 16 человек и более, при двателле и в 30 человек и более, без двателле, а также все горячие и горячзаводские и предприятия, продукция коих обложена акцизом, без различия числа занятых в них рабочих обязанности представлять отчет в Бюро Статистики Труда по ежемесячным отчетным бланкам: карточку по учету труда и рабочего времени (форма № 1) не позже 5-го и карточку по учету заработной платы (форма № 2) не позже 20-го следующего за отчетным месяцем числа.

3. Все промышленные заведения означенного типа обязаны вести ежемесячный учет рабочих и простояных дней по приспособленным к этой цели «табелям», в которые вносятся сведения о выходе рабочих на работу, о длительности рабочего времени, о причинах неявок рабочих, с помощью которых вообще и заполняется отчетная карточка форма № 1.

4. Означенные предприятия для правильного ведения учета по формам № 1 и № 2 обязаны руководиться в своих действиях инструкциями и постановлениями Бюро Статистики Труда.

5. Инспекторам Труда как в центре, так и на местах вменяется в обязанность следить за проведением в жизнь настоящего постановления и принимать соответствующие меры, в отношении администрации тех промышленных заведений, которые уклоняются от выполнения этого постановления.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **М. Цхакая**.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **П. Сабашвили**.

1924 г. августа 11.

Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. «Коммунист» № 11 от 26 августа 1924 г.

უბრათი სიყ - პოსტ. № 5193-ბ.ს.სსრ

ომ 26/IX-562. ~ 11 კმ. 45 მგ. 5/24.

ს. 47.

სსრკ
სსრკ

11. დადგენილება № 107

11) Постанобление № 107

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

დასახლებული ადგილების ქალაქად გამოცხადების წესის შესახებ.

О порядка переименования населенных мест в города.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляют:

1. საკითხი, რომელიც შეეხება დასახლებული ადგილის ქალაქად გამოცხადებას, ადგილობრივმა აღმასრულებელმა კომიტეტმა უნდა აღძრას ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის წინაშე.

1. Вопрос о переименовании населенных мест в города возбуждается местными Исполнительными Комитетами перед Центральным Исполнительным Комитетом.

2. ასეთ თხოვნას შეიძლება საფუძვლად დაედოს:

2. Основаниями к таким ходатайствам могут служить:

ა) ამა თუ იმ ადგილის მოსახლეობის რიცხვი;

а) количество населения данной местности;

ბ) ამ ადგილის მცხოვრებთა შორის ყველაზე უფრო მეტად გავრცელებული ხელობა თუ საქმიანობა;

б) преобладающий род занятий ее жителей;

გ) სამრეწველო და სავაჭრო დაწესებულებათა რიცხვი;

в) число торговых и промышленных заведений;

დ) გზები;

г) пути сообщения;

ვ) ამ ადგილის კულტურული და ადმინისტრაციული მნიშვნელობა.

д) культурное и административное ее значение.

3. ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტი დასაბუთებულ თხოვნას, ამა თუ იმ დასახლებული პუნქტის ქალაქად გამოცხადების შესახებ, გაუგზავნის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატს.

3. Местные Исполнительные Комитеты мотивированные ходатайства свои о переименовании в город того или иного населенного пункта направляют в Народный Комиссариат Внутренних Дел.

4. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიტი ამ თხოვნას თავის დასკვნითურთ, სახალხო კომისართა საბჭოს მეშვეობით, სარუდგენს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს.

4. Народный Комиссариат Внутренних Дел представляет эти ходатайства со своим заключением в Центральный Исполнительный Комитет через Совет Народных Комиссаров.

5. ყველა იმ დასახლებულ ადგილს, რომელიც სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი

5. Все населенные местности, не признанные городами постановлениями Всегрузинского Центрального Ис-

კომიტეტის დადგენილებით არ იქნება ქალაქად ცნობილი, ეწოდება სოფელი.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ, საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ე. ჯიჯია.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი პ. საბაშვილი.

1924 წ. აგვისტოს 12 ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. «კომუნისტის» № 193 №-ში 1924 წ. აგვისტოს 26.

полнительного Комитета, именуется селами (селениями).

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов М. Цхакая.

Председатель Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республ. Грузии Ш. Элиава.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов П. Сабашвили.

1924 г. августа 12 Тифлис — Дворец.

Распубликовано в газ. «Коммунист» № 193 от 26 августа 1924 г.

04-06-21

12. დადგენილება № 108

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საკურორტო ტყეების დებულების დაშტაკიებისა და სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საკურორტო ტყეების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი პ. საბაშვილი.

1924 წ. სექტემბრის 10. ტფილისი — სასახლე.

დებულება

საკურორტო ტყეების შესახებ.

I. ზოგადი დებულებანი.

1. ის ტყე, რომელიც კურორტების საზოგადოებრივი-სასანიტარო დაცვის ოლქის ფარგლებში შედის, შეადგენს საქართვე-

8/2 26/11/29 № 39, 21/39
12. Постановление № 108

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об утверждении и введении в действие Положения о курортных лесах.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

Утвердить и ввести в действие прилагаемое к настоящему постановлению Положение о курортных лесах.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов М. Цхакая.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов П. Сабашвили.

1924 г. сентября 10. Тифлис — Дворец.

Положение о курортных лесах.

I Общие положения.

1. Леса, входящие в границы горной санитарной охраны курортов, составляя собственность Соц. Сов. Республики Грузии, передаются в ведение

ლოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სა-
კუთრებას და გადაეცემა ჯანმრთელო-
ბის სახალხო კომისარიატს გამგებლო-
ბისათვის, როგორც საკურორტო ტყე,
თანამხედ სრულიად საქართველოს საბჭ.
ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-
ტისა და საქართველოს სახალხო კომი-
სართა საბჭოს 1923 წ. თებერვლის 3-ს
დეკრეტისა და ამავე თარიღისა და 29
№-რის დადგენილებისა.

2. საკურორტო ტყე, მისი მნიშვნე-
ლობის მიხედვით, ვაყოფა ორ კატე-
გორიად. პირველ კატეგორიას ეკუთვნის
საპარკო ხასიათის ტყე, რომელიც ზედ
აქრავს კურორტს, იცავს მინერალურ
წყლებს და თვით კურორტს წყალდი-
ლობისაგან, ქარისაგან და მინერალურ
წყაროებს და შრომისაგან.

3. საპარკო ტყეებში არავითარი სა-
ტყეო მეურნეობა არ სწარმოებს ტყის
მოვლის ვარდა. ამ შეიძლება მოიჭრას
მხოლოდ ხეხმელი ხე და ქერქის მკამე-
ლასაგან და სოკოსაგან დაეადამყოფე-
ბული ხე. ნეღლი და სალი ხის მოჭრა
შეიძლება მხოლოდ გზის გასაყვანად,
საკურორტო ადგილების გასათვართიე-
ლად შნობის აგების მიზნით; აგრეთვე
ტყის მოვლის მიზნით. ამ შემთხვევა-
შიაც ხეების მოსაჭერელად ჯანმრთელო-
ბის კომისარის ნებართვა არის საჭირო.

4. საპარკო ხასიათის ტყეს მიეკუთ-
ვნება ისეთი ტყეც, რომელსაც ფუტკა-
მე-2 მუხლში აღნიშნული ხასიათი არა
აქვს, მაგრამ მნიშვნელოვანი იქნება
როგორც ბუნების ძეგლი, რომლის და-
ცევა წარმოადგენს სამეცნიერო, ისეთე-
ტივად, ან რაიმე სხვა ინტერესს. ისეთ
ტყეში ხის მოჭრა აკრძალულია, ვარდა
იმ შემთხვევისა, როცა ეს გამოწვეული
იქნება ტყის მოვლის მიზნით.

5. მეორე კატეგორიის ტყეს ეკუთვნის
ყველა დანართნი საკურორტო ტყე,
რომელსაც ექნება დაცვითი ტყის მნი-
შვნელობა.

6. ამ ორი კატეგორიის ტყის ერთი-
მეორესაგან განსაზღვრისათვის დაინი-
შება საეკოლოგიური კომისია ჯანმრთე-
ლობის სახალხო კომისარიატის განკარ-
გულებით და მიწათმოქმედების სახალ-
ხო კომისარიატის წარმომადგენლის მო-
წინააღმდეგობით, აღნიშნული ტყეები ერთ-
მხმეთისაგან განცალკევებულ უნდა იქ-
ნეს ან ბუნებრივი ან და ხელოვნური
საზღვრებით.

7. დაცვითი ხასიათის საკურორტო

Народного Комиссариата Здравоохра-
нения в качестве курортных лесов на
основании декрета ВЦИК'а и Совнарко-
ма Грузии 3 февраля 1923 года и
постановления № 29 от того же
числа.

2. Курортные леса по своему значе-
нию делятся на 2 категории: к первой
относятся леса паркового характера,
непосредственно прилегающие к кур-
ортам, защищающие минеральные
воды и самые курорты от наводнения
и ветров и минеральные источники
от высыхания.

3. В парковых лесах не ведется ни-
какого лесного хозяйства, за исключе-
нием ухода за ними. Здесь могут быть
вырубаемы лишь сухостойные деревья,
а равно поврежденные короedами и
грибами. Вырубка сыростущего здо-
рового дерева допускается лишь с
целью проведения дорог, расширения
курортных мест для застройки обще-
ственных площадей, а также в целях
ухода за лесом. В означенных слу-
чаях для рубки деревьев необходимо
разрешение Народного Комиссариата
Здравоохранения.

4. К парковым лесам приравнива-
ются также и такие, которые, хотя и
не имеют характера, указанного в ст.
2, но замечательны как памятники
природы, сохранение которых пред-
ставляет научный, эстетический или ка-
кой-либо интерес. Рубка деревьев в
таком лесу воспрещается за исключе-
нием случаев, вызванных уходом за
лесом.

5. Ко второй категории относятся
все остальные курортные леса, име-
ющие защитное значение.

6. Для разграничения друг от друга
лесов этих двух категорий по распо-
ряжению Народного Комиссариата
Здравоохранения составляется специ-
альная Комиссия с участием пред-
ставителя Народного Комиссариата Зем-
леделия. Означенные леса должны
быть разграничены между собой либо
естественными, либо искусственными
границами.

7. Хозяйство курортных защитных
лесов, их эксплуатация ведется со-
гласно утвержденного Народным Ко-
миссариатом Здравоохранения специ-

ტყის მეურნეობა და ექსპლოატაცია სწარმოებს თანახმად ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ სპეციალურად დამტკიცებული ტყის მოწყობის გეგმისა, რის შედეგადაც შეიძლება მხოლოდ ზეხმელისა და ქერქის მკაფელასაგან დაავადებულნი ზის მოჭრა. წინანდელი უსისტემო ვარჯისაგან შეთხელებული ტყე გამოირიცხება საექსპლოატაციო სავოცისაგან.

8. დაცვითი ხასიათის ტყეში ტყის ნაკეთების ვაწმენდა (ერთიანი ვარჯი) შეიძლება მხოლოდ საკურორტო შენობის ასაგებათ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის ნებართვით.

9. საპარკო ხასიათის ტყეში საქონლის ძოვება აკრძალულია. დაცვითი ხასიათის ტყეში საქონლის ძოვება შესაძლებელია მხოლოდ ისეთ ადგილას, სადაც საქონელი ტყეს არავითარ ზიანს არ მიყენებს. ამისთანა ადგილები ყოველ წლივ უნდა აღინუსხოს. თხების ძოვება საკურორტო ტყეებში საერთოდ აკრძალულია.

10. უკეთეს საკურორტო ტყეში მცხოვრებნი აშკარა ზიანს აყენებენ ტყეს, ისინი შეიძლება გადასახლებულ იქნენ სამთო-სასანიტარო ოლქის ფარგლებიდან, მიწათმოწყობის წესისამებრ.

11. კურორტის რაიონში მდებარე სოფლის მიწები უნდა გამოიყოს და გაიმეჯნოს.

12. ის, ვინც დაარღვევს კანონსა და სავალდებულო დადგენილებას, რაც გამოცემულია ტყის დასაცავად მტაცებელი ექსპლოატაციისა და ვანადგურებისაგან, — ავრთვე ტყის მეურნეობის ისეთი წარმოებისაგან, რაც დაარღვევს არსებულ გეგმას, დაისჯება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 102 მუხლის ძალით.

II. საკურორტო ტყეების გამოყენება და აღდგენა.

13. ყოველწლიურად ტყის მოჭრა სწარმოებს სპეციალური სატყეო გეგმისამებრ, რასაც ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი დამტკიცებს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

14. გეგმის ვარჯე შეიძლება მოჭრა მხოლოდ ცეცხლისა, ქერქის მკაფელასა და სოკოსაგან დაზიანებული ხეებისა და

აღნო ლესოაღრთვითელი პლანა, დო
სთავლენი კაკოვო ვოზმოჟნა ვა-
რუბკა ლიშ სუხოსთოიო ზი კოროედ
ნოო ლესა.

ლეს, პორედვიში ოტ პრეჟნეი ბესი-
სთემნოი რუბკი, ისკლუკაეტა იზ ექსპ-
ლოატაციონნოი პლუკადი.

8. რასჩისტკა (სპლოინა ვარუბკა) ლესნის უკუტაშ დო ვაშტინის ლესახ ვოზმოჟნა ლიშ დო ვოვზედენი ნა ნიხ კურორტნის ჯდანიშ დო რაზრეშენი ნაროდნო კომისარიატა ჯრავოოჟრენი.

9. ვ ლესახ პარკოვო ხარაქტერა პასტბა სკოტა ვოპრეშაეტა. პასტბა სკოტა დოჟუსკაეტა ლიშ ვ თაკიხ უკუტახ ვაშტინის ლესო, გდე სკოტ ნე მოკეტ პრიკინივთ ლესო ნიკაკოო უშერბა. თაკოო როდო მესტა უკითვიაეტა ეჟედოდო. პასტბა კოვ ვ კურორტნის ლესახ ვოობე ვოპრეშაეტა.

10. ვ სლუკაე, ესლი ჯივუკიე ვ კურორტნის ლესახ პრიკინივთ ჯანივ უშერბ ლესო, ონი მოკუტ ბიშ პერესელენი ჯა პრედელს ოკრუგა გორნო-სანიტარნოი ოჟრენი ვ პორადკე ჯემლეუსტრისტვა.

11. ჯემლი სელენი, ნაოჟდიაქსიხ ვ რაიონე კურორტო, დოჟნა ბიშ ველენი დო რაზმეჟვანი.

12. ჯა ნარუშენი ჯაკონა ილი ობჟაეტელნო პოსტანოვლენი, იჯდანიხ ვ ცელიხ ვაშტინი ლესო ოტ ხიშნიკესკი ექსპლოატაცი დო უნიკოჟენი, ა რავნო ოტ თაკოო ვედენი ლესოო ხოჯიჟსტვა, კოტორე ნარუშაეტ უსტანოვლენი პლან, ვინოვნი ნაკაჟვიაეტა ნა ოსოვანი 102 სტ. უგოლნო კოდექსი სსრ გრუზი.

II. Подъзование и возобновление курортных лесов.

13. ეჟედოჟნა ვარუბკა ლესა პრიოვოდისთა პო სპეციალნო ლესნო პლანო, უთვრჟდენო ნაროდნო კომისარიატო ჯრავოოჟრენი პო სოგლასენიო ს ნაროდნო კომისარიატო ჯემლედეი.

14. პომიო პლანა ვოზმოჟნა ვარუბკა ლიშ დერევევ პოვრეჟდენიხ: ოტ პოჟარა, კოროედოვ, გრიბოვ დო სუხოსთეოვ. კოლკიშთა ეტიხ დერევევ ჯასჩითვიაეტა ვ ეჟედოჟნო სმეტა დო თემ, პო მერე ვარუბკი პოვრეჟდენიხ დერევევ,

ზებული ხისა. ამ ხეების რაოდენობა ყოველწლიურად აღრიცხვაში ჩაითვლება და ამ როგად დაზიანებული ხეების მოჭრის მიხედვით ყოველწლიური მოჭრა ტყის შემცირდება ნორმალური გეგმის თანახმად.

15. მთა-გორაკიან ადგილებში ტყის მოჭრა სწარმოებს მხოლოდ შეჩვევით, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ტყის აღდგენა მოხდება ვიჩქრის საშუალებით და არა თესლით.

16. გეგმით დანიშნული მოსაჭრელი ტყე მიეყრდება ადგილობრივ მცხოვრებელ მათი პირადი მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად შეღავათიან ფასებში, თანახმად არსებული წესებისა; დანარჩენი ტყე დაზღვევა საშუალებით.

შენიშვნა. განსაკუთრებულ შემთხვევაში, როდესაც სამეურნეო საშუალებით ტყის დამზადება რაიმე მიზეზით მოუხერხებელია, შეიძლება მოსაჭრელ ტყის საიჯარო ვაჭრობით გაყვება.

17. როგორც შეღავათიან, ისე მტკიცე ფასის ნიხის დამტკიცებს ჯანსიღობის სახალხო კომისარიატი მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან ერთად.

18. მოსაჭრელად დანიშნული ხეები დანიშნება და დანიშნობა უკეთეს გასაკადვად ადგილში ტყის მოჭრა ხელალებითია, ამ ადგილის საზღვრები შემოთვარგლება ბოძებით, რომლებზედაც აღინიშნება ვაკაფის წელიწადი და ვასაკაფი სივრცის რაოდენობა.

19. ყოველგვარი ტყის მოჭრა და მასალის დამზადება შეიძლება მხოლოდ მას შემდეგ, როცა გამოწერილი იქნება ტყის მოჭრის ბილეთი და წარედგინება იგი ადგილობრივ ტყის დარაჯს.

20. გაყიდული ხე-ტყის დაცვა დაეკისრება მყიდველს; უკეთეს გაყიდული ხე-ტყე მოიპარეს ან დაზიანეს, სატყეო სამმართველო მყიდველის წინაშე არავითარ პასუხს არ აგებს.

21. ხე-ტყის გაყიდვის ხელშეკრულებაში უნდა აღინიშნოს:

1) საწინდარის რაოდენობა, რომელიც უზრუნველყოფს ხელშეკრულების შესრულებას.

2) ვადა, როდის უნდა დამთავრდეს ხე-ტყის დამზადება და გამოტანა.

3) ვადა, როცა გადახდილ უნდა იქნეს ხე-ტყის ფასი.

ежегодная вырубка, согласно нормального плана, сокращается.

15. На гористых местах производится лишь выборочная рубка, кроме тех случаев, когда возобновление леса происходит путем порослей, а не семян.

16. Лес, предназначенный к вырубке согласно плана, продается местным жителям для удовлетворения их личных потребностей по льготной цене, согласно существующих правил, остальной же лес заготавливается хозяйственным способом.

Примечание. В исключительных случаях, когда заготовка леса хозяйственным способом почему либо становится невозможной, допускается отдача с торгов предназначенного к вырубке леса.

17. Таксу как льготных, так и твердых цен утверждает Народный Комиссариат Здравоохранения совместно с Народным Комиссариатом Земледелия.

18. Деревья, предназначенные к вырубке, должны быть заклеены и пронумерованы. Если в лесосеках производится сплошная рубка, то границы лесосек отграничиваются столбами, на которых отмечается год лесосеки и размер площади.

19. Всякая рубка леса и заготовка материалов возможна лишь по выписке лесорубочного билета и предъявления его местному лесному сторожу.

20. Охрана проданного леса возлагается на покупателя—в случае кражи или повреждения проданного леса Лесное Управление не несет перед покупателями никакой ответственности.

21. В договорах о продаже леса должны быть указаны:

1) Размер залога, обеспечивающего исполнение договора.

2) Сроки, когда должна быть закончена заготовка и вывозка леса.

3) Срок уплаты стоимости леса.

4) Порядок освидетельствования заготовки леса, с указанием количества и исполнения условий.

5) Штраф за неисполнение условий.

6) Причины, могущие вызвать расторжение договора.

4) წესი ხე-ტყის დამზადების შემოწმებისა, რაოდენობისა და პირობების შესრულების აღნიშვნით.

5) ჯარიმა პირობების შესრულებლობისათვის.

6) ის მიზეზები, რასაც შეუძლიან გამოიწვიოს ხელშეკრულების დარღვევა.

22. უკეთეს ვასაყადე იდგინოს ტყე საქმაოდ არ იზრდება, ტყე ხელოვნურად უნდა იქნეს გაშენებული.

23. ტყის ველებზე და თხელ-ტყიან, ცუცხლისიგან ვადამწვარ და საქონლისაგან ამოვარდნილ ადგილებზე ტყე გაშენებულ უნდა იქნეს თანდათანობით, რისთვისაც შესდგება ტყის აღდგენის ვეგმა, და იგი, შეძლებისდაგვარად, პირველ რიგში უნდა განხორციელდეს. ტყის აღდგენის დროს წიწვიანი ტყის გაშენებას უპირატესი ყურადღება უნდა მიექცეს.

24. ის პირნი, რომელნიც გამოიჩინენ განსაკუთრებულ უნარს და ენერჯიას ტყის გაშენების საქმეში, დაჯილდოვებულ იქნებიან პრემიებით, რომელსაც დააწესებს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარი ტყის შემოსავლიდან.

III. საკურორტო ტყის მართვა და დაცვა

25. საკურორტო ტყეებს განაგებს მთავარი საკურორტო სამმართველოს სატყეო განყოფილება.

26. საკურორტო ტყეები განიყოფება სატყეოებად, რაც ტყის საქმის სპეციალისტს—სატყეოს გამგეს—აბარია.

27. სატყეოს გამგეს ტყის მართვა-დაცვის საქმეში ეხმარება გამგის თანამშემე—ერთი ან რამდენიმე, საპირობებისდამიხედვით.

28. სატყეოს გამგის კანცელარიას განაგებს პასუხისმგებელი პირი—მდივანი.

29. სატყეო ვაიყოფა რამდენსამე სადარაჯოდ. სადარაჯოს დაცვა უშუალოდ ტყის დარაჯს აბარებ, რომელიც იცავს ტყის ყოველგვარ მიწვე მოვლენისაგან: ტყის მოაბრუნისა, ხანძარისა, საქონლის მოვებისა, ხეების დაზიანებისა და სხვ. ტყის დარაჯის კანონიერ მოთხოვნას ყველა მოქალაქე უნდა დაემორჩილოს.

30. ტყის დარაჯს უფლება აქვს დაიპიროს ტყის მტაცებელი და წარადგინოს მილიციაში ან სხვა შესაფერ დაწესებულებაში ოქმის შესადგენად. მასვე

22. В случае неудовлетворительного произростания леса на лесосеках, по какой либо причине, они должны быть облесены искусственным способом.

23. Лесные полянки и редины, места пожарниц и лес, уничтоженный скотом, постепенно должны быть облесены, для чего составляется план возобновления леса, каковой проводится в жизнь по возможности в первую очередь. В деле возобновления леса на разведение хвойных пород должно быть обращено преимущественное внимание.

24. Лица, проявившие особую способность и энергию в деле разведения леса, в награду получают премии, установленные Народным Комисариатом Здравоохранения из лесных доходов.

III. Управление и охрана курортных лесов.

25. Курортными лесами ведает Лесной Отдел Главного Курортного Управления.

26. Курортные леса делятся на лесничества, которые вверены специалистам лесного дела—лесничим.

27. В деле управления и охраны лесов лесничим оказывают содействие помощники лесничих один или несколько по мере надобности.

28. Канцелярией лесничего заведывает ответственное лицо—секретарь.

29. Лесничества делятся на несколько об'ездов. Охрана об'ездов вверяется непосредственно лесному сторожу, который охраняет лес от всякого рода вредных явлений—лесных краж, пожара, пастьбы скота, порчи деревьев и пр. Каждый гражданин обязан подчиняться законным требованиям лесного сторожа.

30. Лесной сторож имеет право задержать похитителя леса и представить его в милицию или в другое надлежащее учреждение для составления протокола. Ему же предоставляется право задержать скот, пасущийся в том месте, где пастьба скота воспрещена. В этом случае хозяин скота несет ответственность, как за нарушение обязательного постановления, и

უფლებს აქვს დაიჭიროს საქონელი ისეთ ადგილას, სადაც საქონლის ძოვება აკრძალულია. საქონლის პატრონი ამ შემთხვევაში პასუხს აგებს, როგორც სავალდებულო დადგენილების დამრღვევი და, გარდა ამისა, ვალდებულია აუნაზღაუროს საკურორტო სამმართველოს ზარალი საერთო წესით.

31. წიწვიან ტყეში ცეცხლის დანთება და თოთუნის მოწევა აკრძალულია.

32. ტყის აღმინისტრაციისა და დაბალ მოსამსახურეთა უფლებამოსეობა განისაზღვრება სათანადო დებულებით, რასაც დამტკიცებს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარია.

33. ადგილობრივ ხელისუფლებას ნება არა აქვს ჩაერიოს საკურორტო ტყეების გამგებლობის საქმეში. იგი მოვალეა აღმოაჩინოს ყოველგვარი დახმარება ტყის აღმინისტრაციას და დარაჯთ, უკეთეს ისინი შიშროთავენ მის ტყის დაცვის საქმის გამო.

34. ტყის მოსამსახურეთ, სამსახურში ყოფნის დროს, ეძლევათ სარგებლობისათვის სახნავი მიწა, სადაც კი ეს შესაძლებელი იქნება.

35. ტყის მოსამსახურეთ უფლება აქვთ იარაღი ატარონ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია**.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **პ. ხაბაშვილი**.

1924 წ. სექტემბრის 10.
ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-213 და 214 №№-ში 1924 წ. სექტემბრის 18 და 19.

13. დადგენილება № 109

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

თამბაქოს ვაჭრობის წესების დარღვევასთან ბრძოლის ღონისძიების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

არაპირდაპირი გადასახადების თაობაზე მომქმედ დადგენილებათა დარ-

კроме того обязан возместить курортному Управлению убытки на этом основании.

31. Воспрещается в хвойном лесу разводить огонь и курить табак.

32. Права и обязанности лесной администрации и младшего персонала устанавливаются соответствующим положением, утвержденным Комиссаром Здравоохранения.

33. Местная власть не имеет права вмешиваться в дело управления курортными лесами. Она обязана в случае обращения к ней оказывать всяческое содействие лесной администрации и сторожам в деле охраны лесов.

34. Лесным служащим, по мере возможности, предоставляются в пользование на время службы участки пахотной земли.

35. Лесные служащие имеют право ношения оружия.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **М. Цхакая**.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **П. Сабашвили**.

1924 г. сентября 10.
Тифлис — Дворец.

Распубликовано в газете «Коммунист» №№ 213 и 214 от 18 и 19 сентября 1924 г.

ყვე 28/85 № 109

13. Лостаხოვლექე № 109

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О мерах борьбы с нарушениями правил торговли табаком.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

В изъятие из общих правил о взиманиях за нарушение постановлений о косвенных налогах в части, касаю-

14. დადგენილება № 110

14. Постакобление № 110

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა

Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

იმ საკანონმდებლო აქტების შესახებ, რაც საქარგავს ძალას მიწის კოდექსის სამოქმედოდ შემოღების გამო.

О законодательных актах, теряющих силу со введением в действие земельного кодекса.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი ადგენს:

Президиум Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета постановляет:

საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის მიწის კოდექსის სამოქმედოდ შემოღების გამო ძალას ჰკარგავს შემდეგი საკანონმდებლო აქტი:

Со введением в действие земельного кодекса ССР Грузии признать утратившими силу нижеследующие законодательные акты:

1. დეკრეტი—საქართველოს რევოლუციონური კომიტეტისა 1921 წ. აპრილის 6-ს თარიღითა და 17 №-რით—მიწის შესახებ.

1. Декрет—Ревкома Грузии—о земле, № 17, от 6 апреля 1921 г.

2. დებულებანი—სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა:

2. Положения — Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета:

ა) 1922 წლის მაისის 26-ს თარიღით მიწათმოწყობის შესახებ დამატებითურთ და

ა) О землеустройстве от 26 мая 1922 года с добавлением,

ბ) О землеустройстве в городах от 12 апреля 1923 года.

ბ) 1923 წ. აპრილის 12-ს თარიღით—ქალაქებში მიწათმოწყობის შესახებ.

3. Постановления—Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета:

ა) О пастбищных нормах—№ 12 от 30 июля 1923 года,

ბ) Об изменении некоторых параграфов положения 26 мая 1922 года—№ 14 от 1 ноября 1922 года,

ვ) Об уничтожении остатков феодального строя в Грузии—№ 30 от 22 февраля 1923 года.

3. დადგენილებანი—სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა:

ა) 1922 წ. ივლისის 30-ს თარიღითა და 12 №-რით—საძირების ნორმების შესახებ;

ბ) 1922 წ. ნოემბრის 14-ს თარიღით და 14 №-რით—1922 წ. მაისის 26 დებულების ზოგიერთი მუხლის შეცვლის შესახებ;

გ) 1923 წ. თებერვლის 22-ს თარიღითა და 30 №-რით საქართველოში ფეოდალური ნაშთების მოსპობის შესახებ.

4. Инструкции—Народного Комиссара Земледелия:

ა) О выработке земельных норм от 29 апреля 1921 года и

ბ) Органам землеустройства от 3 июня 1922 года.

4. ინსტრუქციები—მიწათმოქმედების სახალხო კომისარისა:

ა) 1921 წ. აპრილის 29-ს თარიღით—მიწის ნორმის გამოიმუშავების შესახებ და

ბ) 1922 წ. ივნისის 3-ს თარიღით—მიწის მომწყობ ორგანოებისათვის.

5. Правила—утвержденные Народным Комиссаром Земледелия об отобрании земель и распределении их—от 21-го апреля 1921 года.

6. Циркуляры—Народного Комиссара Земледелия Ревкомам и земельным органам—об отобрании и распределении земель и пр.:

ა) № 1, 1921 г. 14 апреля, ბ) № 2, 1921 г. 19 апреля,

5. წიგნები—მიწათმოქმედების სახალხო კომისარის მიერ 1921 წ. აპრილის 21-ს დამტკიცებული,—მიწების ჩამორთმევისა და დანაწილების შესახებ.

6. ცირკულიარები—მიწათმოქმედების სახალხო კომისარისა: სამაზრო რეგულირებულ კომიტეტებისა და საადგილმამულო ორგანოებისადმი—მიწების ჩამორთმევის და დანაწილებისა და სხვ. შესახებ.

- ა) № 1, 1921 წ. აპრილის 14.
- ბ) № 2, 1921 წ. აპრილის 19.
- გ) № 3, 1921 წ. აპრილის 20.
- დ) № 4, 1921 წ. აპრილის 27.
- ე) № 5, 1921 წ. სექტემბ. 9.
- ვ) № 6, 1921 წ. ნოემბრის 15.
- ზ) № 7, 1922 წ. მარტის 2.
- თ) № 8, 1923 წ. მარტის 28 და
- ი) № 9, 1923 წ. ივლისის 26 თარიღით.

7. ყველა საკანონმდებლო ხასიათის აქტი მიწის პოლიტიკისა და საადგილმამულო ურთიერთობის შესახებ, აუხაზეთის მოკავშირე სოც. საბჭოთა და ავარისტანის ავტონომიური სოც. საბჭოთა რესპუბლიკებში და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში გამოცემული 1921 წ. თებერვლის 25-დან ამა დადგენილების გამოქვეყნებამდე სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახ. კომისართა საბჭოს ორგანო „მოამბე“-ში.

8. ყველა განკარგულება ცირკულიარული ხასიათისა და განმარტება, რაც მიწათმოქმედებასა, მიწის ნორმებსა და საადგილმამულო ურთიერთობას შეეხება, გამოცემული სამაზრო ხელისუფლებისა და სამაზრო საადგილმამულო ორგანოების მიერ 1921 წლის თებერვლის 25-დან ამა დადგენილების გამოქვეყნებამდე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია**.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **პ. საბაშვილი**.

1924 წ. სექტემბრის 15.
ტფილისი—სასახლე.

- ა) № 3, 1921 г. 20 апреля,
- б) № 4, 1921 г. 27 апреля,
- в) № 5, 1921 г. 9 сентября,
- г) № 6, 1921 г. 15 ноября,
- д) № 7, 1922 г. 2 марта,
- е) № 8, 1923 г. 28 марта и
- и) № 9, 1923 г. 25 июля.

7. Все акты законодательного характера, касающиеся земельной политики и земельных взаимоотношений,—изданные в Союзной Социалистической Советск. Республике Абхазии, Автономной Советской Социалистической Республике Аджаристана и Автономной области Южной Осетии 1921 года до опубликования настоящего промежуточного времени от 25 февраля шего постановления в органе Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета и Совнаркома ССРГ «Моамбе».

8. Все распоряжения циркулярного характера и разъяснения касающиеся землеустройства, земельных норм и земельных взаимоотношений, издаваемые Уездными властями и Уездными Земорганами в период времени от 25 февраля 1921 года до опубликования настоящего постановления.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **М. Цхакая**.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **П. Сабашвили**.

1924 г. сентября 15.
Тифлис—Дворец.

15. დეკრეტი

05-07-07

15. Декрет

ბრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

ბეთალმანი ქონებისა და იმ ქონების შესახებ, რაც სახელმწიფოზე მემკვიდრეობის წესით გადადის, და აგრეთვე ქალაქში მდებარე ქონების შეფასების შესახებ.

Об имуществе выморочном и переходящем к государству в порядке наследственного права и об оценке городских имуществ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს: სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 417 მუხლს დაემატოს შემდეგი დანართი:

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет постановляет: ст. 417 Гражданского Кодекса снабдить следующим приложением:

1. ქონება, რაც სახელმწიფოზე მემკვიდრეობის წესით გადადის სამოქალაქო კოდექსის 417 და 432 მუხლისამებრ, უნდა განაწილდეს სახელმწიფოს და ინტერესებულ ორგანიზაციაში.

1. Имущество, переходящее к Государству в порядке наследственного права за силою 417 и 432 ст. Гражданского Кодекса, подлежит распределению между заинтересованными органами Государства.

2. უკეთეს სამკვიდრო ქონების საერთო ღირებულება აღემატება სამოქალაქო კოდექსის 417 მუხლში ნაჩვენებ ღირებულებას, სახელმწიფოს და კერძო პირის საერთო მფლობელობის აცილებად შეიძლება ერთ-ერთი შემდეგი საშუალებით:

2. Если общая стоимость наследства превышает сумму, указанную в 417 ст. Гражданского Кодекса, то совместное владение Государства и частных лиц, может быть устранено одним из следующих способов:

ა) სახელმწიფოს მიერ სემკვიდროს იმ ნაწილის გამოყიდვით, რაც სხვა მემკვიდრეს ჰხვდება;

ა) выкуп Государством части наследства, приходящейся на долю наследников;

ბ) მემკვიდრის მიერ იმ სამკვიდრო ნაწილის გამოყიდვით, რაც სახელმწიფოს ჰხვდება, უკეთეს სახელმწიფო სამი თვის განმავლობაში არ განაზოცილებს თავის უფლებას თანაზად „ა“ პუნქტისა;

ბ) выкуп наследниками части наследства, приходящейся на долю государства, если это последнее в течении 3 месяцев не осуществит своего права, согласно пункта «а»;

გ) ქონების ნატურად გაყოფით;

в) раздел в натуре;

დ) უკეთეს ქონების ნატურად გაყოფა შეუძლებელია და საერთო მფლობელობა „ა“ და „ბ“ პუნქტში აღნიშნული გზით ერთი წლის ვადაზე არ მოიპოვება, ქონება ვაიყიდება საჯარო ვაჭრობით, და აღებული ფულიდან სამოქალაქო კოდექსის 416 მუხლში აღნიშნული თანხ, მიეცემა მემკვიდრეს, ხლო დანარჩენი ფული ჩაირიცხება სახელმწიფოს შემოსავლად.

გ) при невозможности раздела в натуре и неосуществлении в годичный срок указанных в пунктах «а» и «б» настоящей статьи способов прекращения общего владения, имущество продается с публичного торга и вырученные деньги в сумме, предусмотренной 416 ст. Гражданского Кодекса, поступают в пользу наследников, а остальные в доход Государства.

3. სახელმწიფოს და კერძო პირის საერთო მფლობელობის ლიკვიდაციის წესის არჩევა, როდესაც საერთო მფლობელობაში სამრეწველო საწარმოა, დამოკიდებულია ამიერკავკასიის ფინანსთა სახალხო კომისარის რწმუნებულისა და სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს შეთანხმებაზე.

3. Выбор способа ликвидации совместного владения Государства и частных лиц промышленным предприятием зависит от соглашения Уполномоченного Комфина с Высшим Советом Народного Хозяйства.

4. Имущество, поступающее по разделу в пользу Государства на основании ст. 2 сего декрета, передается органам Государства в порядке, установленном в статьях 5—10, а деньги,

4. Имущество, поступающее по разделу в пользу Государства на основании ст. 2 сего декрета, передается органам Государства в порядке, установленном в статьях 5—10, а деньги,

4. ქონება, რაც ვაყოფის შემდეგ გადადის სახელმწიფოს სასარგებლოდ თანხმად ამა დეკრეტის მე-2 მუხლისა, გადაეცემა სახელმწიფოს ორგანოებს 5-10 მუხლში დადგენილი წესით, ხოლო საჯარო ვაჭრობით აღებული ფული ჩაირიცხება სახელმწიფოს შემოსავალად.

5. ბიეთალმანი ქონება იმ ოჯახისა, რომელიც სოფლის საზოგადოებაში შედიოდა, გადადის იმ სოფლის საზოგადოების განკარგულებაში, სადაც სამკვიდროს დამტოვებელი მუდმივად ცხოვრობდა.

6. ქალაქში აღნაგობის უფლება და არამუნიციპალბაიკაქმნილი შერობა გადადის ადგილობრივი კომუნალური განყოფილების განკარგულებაში.

7. სამრეწველო საწარმო, რასაც სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს, გადადის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს განკარგულებაში. სამრეწველო საწარმო, რასაც სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა არა აქვს, ამიერკავკასიის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის განკარგულებით ვაიყიდება საჯარო ვაჭრობით, და აღებული ფული ჩაირიცხება სახელმწიფოს შემოსავალად.

8. კვებისა, პირველი მოთხოვნილებისა და სოფლის მეურნეობის საგნები და აგრეთვე ყველა ბიეთალმანი ქონება, რაც დარჩება სოციალურ უზრუნველყოფაზე მყოფი პირის სიკვდილის შემდეგ, გადადის სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში და ჩაირიცხება სოციალური უზრუნველყოფის ნატურალურ ფონდში; თანაც აქციზ გადაუხდელი საგნები გადაეცემა სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატს მას შემდეგ, როცა აგი გადაიხდის აქციზს იმ განაკვეთით, რაც იქნება საგნის გადაცემის დროს.

9. ხელოვნების საგნები და სიძველენი, რასაც განსაკუთრებული ისტორიული და მხატვრული მნიშვნელობა აქვს, აგრეთვე წიგნების კოლექცია გადადის განათლების სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში მუზეუმისა, უნივერსიტეტისა და სხვა განმანათლებელი დაწესებულებებისათვის გადასაცემად.

10. ყველა ნაღდი ფული და ვულადი თანხა, რაც იქნება საბჭოთა და უცხოეთის ვალიუტად, სახელმწიფოს ფასიანი ქაღალდი, ძვირფასი ლითონი და თევალი, პაი, აქცია და ობლიგაცია, აგრეთვე

вырученные от продажи имущества с торгов, поступают в доход Государства.

5. Имущество выморочного двора, входящего в состав сельского общества, поступает в распоряжение того сельского общества, в пределах коего наследователь имел постоянное пребывание.

6. В городских поселениях права на застройку и немунципализированные строения поступают в распоряжение Коммунального Отдела по месту нахождения таковых.

7. Промышленные предприятия, имеющие государственное значение, поступают в распоряжение Высшего Совета Народного Хозяйства. Промышленные же предприятия, не имеющие государственного значения, продаются с публичных торгов по распоряжению Уполномоченного и вырученные деньги поступают в доход Государства.

8. Предметы питания, первой необходимости и сельского хозяйства, а также всякое выморочное имущество, оставшееся после смерти лица, находившегося на социальном обеспечении, поступает в распоряжение Сособа, и обращается в натуральный фонд социального обеспечения, причем предметы, неоплаченные акризом, передаются Народному Комиссариату Социального Обеспечения по уплате им акриза по ставкам действующим в момент передачи.

9. Все предметы искусства и старины, имеющие особую художественную и историческую ценность, а также собрания книг поступают в распоряжение Народного Комиссариата Просвещения для передачи музеям, университетам и другим просветительным учреждениям.

10. Все наличные деньги и денежные капиталы в русской и иностранной валюте, государственные ценные бумаги, благородные металлы и драгоценные камни, пай, акции и облигации, а также суммы, полученные при взыскании долгового имущества, поступают в доход Государства.

11. По постановлению Высшего Совета Народного Хозяйства торговые

ფულის თანხა, აღებული გავალებული ქონების გადახდებიდან, ჩაირიცხება სახელმწიფოს შემოსავლად.

11. სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დადგენილებით საეკპრო საწარმო ან მისი საქონელი და სავნები, გარდა იმ ქონებისა, რაც ჩამოთვლილია 8-10 მუხლში, შეიძლება გადაეცეს სახელმწიფო და კოოპერატიულ მლაზიებს შეფასებით. ქონების გადაცემისათვის შესდგება კომისია ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტის საფინანსო განყოფილებისა და მომხმარებელთა კოოპერატივების შენაერთის წარმომადგენლებისგან.

12. დანარჩენი ბეთილმანი სამკვიდრო ქონება გაიყიდება საჯარო ვაჭრობით და აღებული ფული ჩაირიცხება სახელმწიფოს შემოსავლად.

13. სახელმწიფო ორგანოთა შორის შეუთანხმებლობას იმ ქონების განაწილებას ან ლიკვიდაციის შესახებ, რაც სახელმწიფოს გადაეცემა, ვადასწყვეტს სახალხო კომისართა საბჭო.

14. საჯარო ვაჭრობის ხარჯი გაღებულ უნდა იქნეს იმ თანხიდან, რაც ბეთილმანი ქონების გაყიდვით იქნება აღებული.

15. ყველა ხარჯი, რაც საჭირო იქნება ხაზინის ორგანოს მიერ ან მის მოთხოვნით სამკვიდრო ქონების და მისი ღირებულების გამორკვევისათვის, ამ ქონების დაცვისა, გაყოფისა ან ლიკვიდაციისათვის, გაღებულ უნდა იქნეს განსაკუთრებული კრედიტიდან, რომელიც საბიუჯეტო წესით იქნება გახსნილი.

16. უკეთუ მე-15 მუხლში გათვალისწინებული ხარჯი გამოწვეულ იქნა მემკვიდრის არასწორი მოქმედებით და განცხადებით, უთანხმოება, რაც აღიძრება მემკვიდრესა და ფინანსთა სახალხო კომისარიატის ორგანოთა შორის ამ ხარჯის განაწილების გამო, უნდა გადაწყდეს სასამართლოს წესით.

17. ხარჯი, რაც თვით სამკვიდროს დასკირდება, როგორც მავალითად: მისი დაცვისათვის ღონისძიების მისაღებად, მემკვიდრის სხვაგან ყოფნისა ან მკვირვლოვანობის გამო, სამკვიდროს მზრუნველის განწესებისათვის (სამოქალაქო კოდექსის 431 და 432 მუხლი) და სხვ., ანახალურდება სამკვიდრო ქონებიდან ან მისი თავისუფალი ნაღდი

предприятия или находящиеся в них товары и предметы, за исключением имущества, перечисленных в ст. 8—10 могут быть переданы Государственным и Кооперативным магазинам по оценке. Комиссия по передаче имущества составляется из представителей Финансового Отдела местных Исполкомов и Потребительского Кооперативного объединения.

12. Прочее выморочное наследственное имущество продается с публичных торгов, и деньги вносятся в доход Государства.

13. Разногласия между органами государства по вопросам о распределении или ликвидации имущества, переданного Государству, разрешаются Советом Народных Комиссаров.

14. Расходы, связанные с производством торгов, покрываются из денег, вырученных от продажи выморочного имущества.

15. Все расходы, соединенные с производством органами фиска или по их требованию действий, вызываемых необходимостью выяснения состава, охранения, установления ценности, раздела или ликвидации наследственного имущества, покрываются из особого кредита, ассигнованного в бюджетном порядке.

16. Если указанные в ст. 15 расходы были вызваны неправильными действиями или заявлениями наследников, то могущие возникнуть в этих случаях разногласия между ними и органами Народного Комиссариата Финансов о распределении означенных расходов подлежат разрешению в судебном порядке.

17. Расходы, связанные с действиями, предпринимаемыми исключительно в интересах самого наследства, как то: при принятии мер по охране последнего, при отсутствии или малолетстве наследников, необходимости установления попечителя над наследством (ст. 431 и 432 Гражданского Кодекса) и т. п. возмещаются из наследственного имущества или из свободной его наличности, если таковая имеется в то время или впоследствии, при его разделе, передаче наследникам или ликвидации.

თანხიდან, უკეთეს ასეთი თანხა იქნება, ან შემდეგში — სამკვიდროს გაყოფისა, მემკვიდრისათვის გადაცემისა ან ლიკვიდაციის დროს.

18. სამკვიდროს უკიდურესი საერთო ღირებულება, აღნიშნული სამოქალაქო კოდექსის 416 მუხლში, უკეთეს ეს სამკვიდრო ქალაქში მდებარე ქონებაა, განისაზღვრება შემდეგნაირად:

ა) ქონების ღირებულება, რომელიც განსაზღვრულ იყო ქალაქის მიერ 1917 წლის იანვრის 1-მდე მოხდენილი შეფასებით, შემცირდება 10-ჯერ;

ბ) ქონების ღირებულება, რომელიც განსაზღვრულ იყო ქალაქის მიერ 1917 წლის იანვრის 1-ის შემდეგ მოხდენილი შეფასებით, შემცირდება 15-ჯერ;

შენიშვნა 1. ქონება, რომელიც ქალაქის მიერ სრულიად არ შეფასებულა, უნდა სპეციალურად შეფასდეს თინანსთა ინსპექტორის მეშვეობით იმის კვალობაზე, თუ რა ღირებულება აქონდა ამ ქონებას ბაზარზე სამკვიდროს გახსნის დღისათვის.

შენიშვნა 2. ასევე შეფასებულ უნდა იყოს მემკვიდრის მოთხოვნით ყოველი ქონება, უკეთეს მისი ღირებულება, განსაზღვრული ამა მუხლის „ა“ და „ბ“ პუნქტში აღნიშნული წესით, აშკარად აღემატება საბაზრო ღირებულებას.

შენიშვნა 3. უკეთეს საჭირო იქნება, ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტს შეუძლიან მოიწვიოს მკოდნე პირი, რომლის გასამრჯელოსაც გადაიხდის მემკვიდრეობის მიმღები.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია**.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **პ. საბაშვილი**.

1924 წ. სექტემბრის 20.
ტფილისი — სასახლე.

18. Общая предельная сумма наследования, указанная в 416 ст. Гражданского Кодекса, по отношению к городским имуществам определяется путем деления:

а) стоимости имущества по городской оценке, произведенной до 1 января 1917 г., на десять, и

б) стоимости имущества по городской оценке после 1 января 1917 г. на пятнадцать.

Примечание 1. Имущества, по которым не имеются указанные выше городские оценки, подлежат специальной оценке через финиспекторов по рыночной их стоимости ко дню открытия наследства.

Примечание 2. Такой же оценке подлежит по требованию наследников всякое имущество, если стоимость его, определенная порядком, указанным в пунктах «а» и «б» настоящей статьи, явно превышает рыночную стоимость.

Примечание 3. В случае необходимости от местного Исполкома может быть приглашено сведущее лицо, вознаграждение которого несут получатели наследства.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **М. Цхакая**.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **П. Сабашвили**.

1924 г. сентября 20
Тифлис — Дворец.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა
საბჭოში

Совета Народных Комиссаров Соц.
Сов. Респ. Грузии

ნაციონალიზაციით, მუნიციპალიზაციით
და რეკვიზიციით ჩამორთმეული ქონე-
ბის სარგებლობის წესის შესახებ სა-
ქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის
სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1923
წ. ივნისის 11-ს თარიღით გამოცემული
დეკრეტის შეცვლისახვის.

Об изменении декрета Совета Народных
Комиссаров ССР Грузии 11 июня 1923 г.
«о порядке пользования имуществом, от-
чужденным путем национализации, му-
ниципализации и реквизиции».

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლი-
კის სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:
სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1923
წ. ივნისის 11-ს თარიღით გამოცემულ
დეკრეტს ეწოდოს სათაურად: «1923 წ.
ივნისის 15-მდე ნაციონალიზაციაქმნილი,
მუნიციპალიზაციაქმნილი და რეკვიზი-
ციაქმნილი ქონების შესახებ» და სამო-
ქალაქო სამართლის კოდექსთან (მუხ. 59)
შესათანხმებლად დეკრეტის რედაქცია
შეიცვალოს შემდეგნაირად:

Совет Народных Комиссаров Соц.
Сов. Респ. Грузии постановляет: дек-
рет Совета Народных Комиссаров
ССР Грузии от 11 июня 1923 г. оза-
главить: «об имуществе национализи-
рованном, муниципализированном и
реквизированном до 15 июня 1923 г.»
и для согласования его с Гражданским
Кодексом (ст. 59) изложить в сле-
дующей редакции:

1. ყოფილ მესაკუთრეს, რომლის ქონე-
ბისაც რევოლუციური სამართლის ძა-
ლით ექმნა ექსპროპრიაცია (ნაციონალი-
ზაცია, მუნიციპალიზაცია, რეკვიზიცია)
1923 წლის ივნისის 15-მდე, უფლება არა
აქვს მოითხოვოს ამა ქონების უკან
დაბრუნება.

1. Бывшие собственники, имущество
которых было экспроприровано (на-
ционализировано, муниципализиро-
вано, реквизировано) на основании ре-
волюционного права до 15 июня 1923
года, не имеют права требовать воз-
вращения этого имущества.

შენიშვნა. დავის გადაწყვეტის წესი
იმ ქონების შესახებ, რაც ყოფილ
პატრონს ჩამოერთვა სრულიად სა-
ქართველოს საბჭოთა ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მე-III
სესიის მიერ მიღებული მიწის რე-
ფორმის გამო (1923 წ. თებერ-
ვლის 23-ს დადგენილება), განისა-
ზღვრება მიწადმოქმედების სახალ-
ხო კომისარის საამისო ინსტრუქ-
ციებით.

Примечание. Порядок разреше-
ния споров об имуществе, отоб-
ранном от бывших владельцев в
связи с земельной реформой, при-
нятой III Сессией ВЦИК'а (по-
становление от 23 февраля 1923
года), определяется существую-
щими на этот предмет инструк-
циями Народного Комиссара Зем-
леделия.

2. საოჯახო ნივთები (ავჯეულობა,
ტანისამოსი, თეთრეული, ფეხსაცმელი,
ქურკლეულობა), რაც აღმასრულებელი
კომიტეტების კომუნალურ ორგანოებმა
გადასცეს მუშა-მოსამსახურეთ, დარჩება
მათ სარგებლობაში, ვიდრე ისინი და-
სკლიდნ დამკერილ სადგომს.

2. Предметы домашнего обихода (ме-
бель, одежда, белье, обувь, посуда),
переданные рабочим и служащим ко-
мунальными органами Исполкомов,
остаются в их пользовании до очи-
щения занимаемых ими помещений.

შენიშვნა 1. სათანადო აღმასრულებელ
კომიტეტს ნება ეძლევა, შინაგან
საქმეთა სახალხო კომისარიატის
დამტკიცებით, გამოსცეს დაწერი-
ლებითი წესი ამა ნივთების სარ-
გებლობისათვის.

Примечание 1. Предоставить
подлежашим Исполнительным Ко-
митетам с утверждения Нарком-
внудела издать подробные прави-
ла о порядке пользования этими
предметами.

Примечание 2. Правило этой
статьи не распространяется на
случаи, когда предметы поступи-
ли в пользование или на хране-
ние к их фактическим владель-
цам, в силу соглашения с лицом,

შენიშვნა 2. ამა მუხლის წესი არ ვაქრცლდება ისეთ შემთხვევაზე, როდესაც ნივთი შესაძლებელია ან სარგებლობისათვის მის ფაქტიურ მფლობელს გადაეცემა იმ შიროთან შეთანხმებით, რომელიც მოითხოვს ქონების დაბრუნებას.

3. ქონების ყოველგვარი კონფისკაცია მომავლისათვის შეიძლება მხოლოდ რეკვიზიციისა და კონფისკაციის კანონის წესისამებრ, ხოლო საქმეს ქონების არაკანონური ჩამორთმევის შესახებ განიხილავს სასამართლო დაწესებულება.

4. აღიარებულ იქნეს, რომ დეკრეტი ესე მოქმედობს 1923 წ. ივნისის 15-დან.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭოს თავმჯდ. მოადგ. ლ. დოლობერიძე.

საქ. სოც. საბჭ. სახალხო კომ. საბჭოს მდივანი თ. კეჭელაძე.

1924 წ. აგვისტოს 6.
ტილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ № 180 №-ში 1924 წ. აგვისტოს 10.

17. დადგენილება № 29

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ხახ. კომის. საბჭოსი

სახელმწიფოს და საზოგადოებრივ წიგნთ-საცავ-სამკითხველოთა კუთვნილ წიგნების გაყიდვის აკრძალვის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. აკრძალოს რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე ყიდვა-გაყიდვა იმ წიგნებისა, რაც შეადგენს სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ წიგნთსაცავ-სამკითხველოების კუთვნილებას.

შენიშვნა. აკრძალვა ესე არ გავრცელდება იმ წიგნებზე, რაც გაყოფილია პოლიტიკური განათლების მთავარი საშაბრთველოს ან მისი ადგილობრივი ორგანოს ნებართვით პოლიტიკური განათლების მთავარი საშაბრთველოს ინსტრუქციის თანახმად.

2. ის პირი, რომელსაც მოეპოვება ამა დადგენილების 1 მუხლში აღნიშნული წიგნთსაცავ-სამკითხველოების წიგნები, ვალდებულია ამა დადგენილების გამო-

пред'являющим требование о возврате имущества.

3. На будущее время всякая реквизиция имущества допускается только в порядке закона о реквизициях и конфискациях и дела о незаконных из'ятиях имущества подлежат рассмотрению судебных учреждений.

4. Декрет этот считать действующим с 15 июня 1923 года.

Зам. Председателя Сов. Нар. Ком. ССР Грузии **Л. Гогоберидзе.**

Секретарь Сов. Нар. Ком. ССР Грузии **Т. Кечакмадзе.**

1924 г. августа 6.
Тифлис—Дворец.

Распубликован в газ. «Коммунист» № 180 от 10 августа 1924 г.

17. Постанова № 29

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

О воспрещении продажи книг, составляющих собственность государственных и общественных библиотек-читален.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии постановляет:

1. Воспретить по всей территории Республики как продажу, так и покупку книг, составляющих собственность государственных и общественных библиотек-читален.

Примечание. Воспрещение это не касается книг, проданных с разрешения Г. П. П-та и его органов на местах согласно инструкции Г. П. П-та.

2. Лица, у коих имеются на руках книги, означенные в ст. 1 настоящего постановления библиотек - читален, обязаны в двухнедельный срок со дня опубликования настоящего постановления сдать таковые в Главполитпро-

ბისამებრ, უკეთეს ეს გამოსაღები სრულად გადახდევინებულ არ იყოს სანოტარო კონტრაქტი.

2. უკეთეს ამ აქტების დამტკიცებით დანტერესებული მხარეები ოთხი თვის განმავლობაში დღიდან სახელმწიფო ნოტარიატის დებულების სამოქმედოდ შემოღებისა არ იზრუნებენ დამტკიცებაზე, არ წარადგენენ საჭირო გამოსაღებს და საერთოდ, არ აიცილებენ ამა თუ იმ კანონიერ დაბრკოლებას, საქმეები მოიპოვა, თანაც უმცროს სახალხო ნოტარიუსთან ქმნილი აქტები გაბათილებულ იქნება.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის. საბჭ. თავმჯ. მოადგ. ლ. ლოლობერიძე.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს მდივანი თ. კეკელაძე.

1924 წ. აგვისტოს 6.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია ვახ. „კომუნისტის“ მე-179 №-ში 1924 წ. აგვისტოს 9.

ნостью взысканы в нотариальных конторах.

2. Если по делам об утверждении этих актов отчуждений или залогов, стороны не будут иметь хождения, или не представят причитающихся с них сборов и, вообще, не устранят препятствий к утверждению в течение 4-х месяцев со дня введения в действие положения о Государственном Нотариате, дела эти подлежат прекращению с аннулированием актов, совершенных младшими народными нотариусами.

Зам. Председателя Сов. Нар. Ком. ССР Грузии Л. Гогоберидзе.

Секретарь Сов. Нар. Ком. ССР Грузии Т. Кечакмадзе.

1924 г. августа 6.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 179 от 9 августа 1924 г.

19. დადგენილება № 31

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭოსი

საალმშენებლო-სატექნიკო კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ გამოცემული დადგენილებისა და თვით დებულების ზოგიერთი მუხლის შეცვლისათვის.

საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წლის იანვრის 18-ს თარიღით და 1-ლი №-რის დადგენილების 2-რე მუხლში აღნიშნული საალმშენებლო-სატექნიკო კომიტეტი საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო მემურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან გადაყვანილ იქნეს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. ეკონომიურ საბჭოში.

2. წინა მუხ. აღნიშნული დადგენილებით დამტკიცებული საალმშენებლო-სატექნიკო კომიტეტის დებულების 1,2,4

19. Постановление № 31

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об изменении некоторых статей постановления об утверждении положения о Строительно-Техническом Комитете и самого положения.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии постановляет:

1. Означенный в ст. 2 постановления Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии от 18 января 1924 года за № 1-м Строительно-Технический Комитет перевести из Высшего Совета Народного Хозяйства Соц. Сов. Респ. Грузии в Экономический Совет Соц. Сов. Респ. Грузии.

2. В статьях 1, 2, 4 и 13 Положения о Строительно-Техническом Комитете, утвержденного постановлением, означенным в предыдущей статье, слова: «Президиум ВСНХ» заменить словами: «Экономический Совет Грузии».

და 13 მუხლებში სიტყვები „სახალხო მეთუნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში“ შეიცვალოს სიტყვებად: „საქართველოს ეკონომიური საბჭო“.

3. შემოსწავლილი დებულების მე-12-ტე მუხლი შეიცვალოს შემდეგი რედაქციით:

„საალმშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტი ინახება საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოს ხარჯზე. ამასთან ყველა იმ სააღრიცხვო თანხიდან, რომელსაც საალმშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტი დაამტკიცებს, გადაირიცხება 1% ეს ფული სათანადო უწყებამ და დაწესებულებამ საალმშენებლო მუშაობისათვის თანხის გადადებისთანავე უნდა შეიტანონ სახელმწიფო ხაზინაში საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოს დეპოზიტში“.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოს თავმჯდ. შოადგ. ლ. დოდობერიძე.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭოს მდივანი თ. კეკელიძე.

1924 წ. აგვისტოს 6.
ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე-180 №-ში 1924 წ. აგვისტოს 10.

20. დადგენილება № 32

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოსი

ინვალიდთა დახმარების ფონდის გახად-ლიერებლად საქველმოქმედო მარკების გამოშვების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ნება მიეცეს ავ. დემყოფ. დაქრილ და დემობილიზაციით განთავსდულ მულ წითელ-არმიელთა, ომის ინვალიდთა და მათი ოჯახების დახმარე სრულიად საქართველოს კომიტეტს გამოუშვას და ვააერცელოს კაპიკიანი, სამ კაპიკიანი, ხუთ კაპიკიანი, ათ კაპიკიანი, ოცდახუთ კაპიკიანი და ორმოცდაათ კაპიკიანი და მანეთიანი საქველმოქმედო მარკები, რომლის შემოსავალიც ომის

3. Ст. 12 вышеупомянутого положения изложить в нижеследующей редакции:

«СТК содержится на средства Совета Народных Комиссаров Грузии, причём со всех сметных сумм, утверждаемых СТК, отчисляется 1%, вносимый в государственную казну в депозит Совета Народных Комиссаров Грузии подлежащими ведомствами и учреждениями по мере ассигнования средств на строительные работы».

Зам. Пред. Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии А. Гогоберидзе.

Секретарь Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии Т. Кечакмадзе.

1924 г. августа 6.
Тифлис — Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 180 от 10 августа 1924 г.

20. Постанобление № 32

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

0 выпуске благотворительных марок на усидение фонда помощи инвалидам.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Разрешить Всегрузинскому Комитету помощи больным и раненым и демобилизованным красноармейцам, инвалидам войны и их семьям выпуск и распространение благотворительных марок достоинством 1, 3, 5, 10, 25 и 50 коп. и 1 р., сбор с коих поступает в Комитет Инвалидов войны для усидения фонда помощи.

2. Порядок распространения марок, по принципу добровольности, устанав-

ინვალიდთა კომიტეტის გადაცემა დახმარების ფონდის გასაძლიერებლად.

2. მარკების გავრცელების წესი, ნებაყოფლობის პრინციპზე აგებული, განისაზღვრება კომიტეტის შეთანხმებით სათანადო დაწესებულებასა და უწყებასთან

საქართ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალ. კომ. საბჭ. თაემჯ. შოადგ. ლ. დოდობერიძე.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭ. მდივანი თ. კეჭალაძე.

1924 წ. სექტემბრის 12.

ტიფლისი—სასახლე.

ливаются по соглашению Комитета с/ подлежащими учреждениями и ведомствами.

Зам. Пред. Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии А. Гогоберидзе.

Секретарь Сов. Нар. Ком.
ССР Грузии Т. Кечакмадзе.

1924 г. сентября 12.

Тифлис—Дворец.